

ساختار معماری محله‌ای در بافت‌های کویری ایران

The structure of neighborhood architecture in the desert
tenture of Iran

توسط : احمد دانائی نیا

By: A.Danaei Nia

کارشناس ارشد مرمت و احیاء ابنیه و بافت‌های تاریخی

مدرس دانشکده معماری و هنر دانشگاه کاشان

Senior Expert (MA), Repair and renovation of historical
constructions

Lecture, faculty of architecture and art's Kashan University

بهمن 1384

Jan 2006

به نام یگانه معمار هستی

ساختار معماری محله‌ای در بافتهای کویری ایران

ساختار معماری محله‌ای در بافت‌های کویری ایران

کلید واژه: محله، شهر، کالبد، محیط،

انسان، نیازهای رفتاری، پاسخ محیطی

انسان با بهره‌گیری از خرد اقلیمی و با درک صحیح از مکتب طبیعت، فضای معمارانه‌ای آفریده که امروزه مورد تحسین و تمجید همگان قرار گرفته است. در این میان بررسی نظام و الگوی ساخت معماری محله‌ای که خود حاصل همین درک است، از شاخصه‌های اصلی شناخت بافت‌های کویری است.

معماری کویر، معماری چهره به چهره است؛ از این نگاه کلیه المانهایی که دست به دست هم، محله و نهایتاً شهر را می‌سازند اگرچه به لحاظ کالبد و ساختار دارای نظامی مستقل می‌باشند اما جملگی در ایجاد تعادل پایدار محلی و شهری در تلاشند. دیوار یک خانه از یکسو حایل محیط درون از بیرون است و به فضای داخلی محصوریت می‌بخشد و از سویی همین دیوار، جداره محله است که نهایتاً سیمای شهر را می‌سازد؛ لذا چگونگی رسیدن به یک فضا همان اهمیتی را دارد که بودن در فضا.

معماری محله‌ای زاییده شعور بصری و درک عمیق انسان از محیطی است که مهمترین درس آموز او طبیعت است. آنچه به معماری محله‌ای نظام و سامان می‌دهد درک رفتاری و نیازسنجی معمار از نیازهای منطقی انسانی است؛ بطوریکه توانسته به تمامی خواسته‌های معنوی و مادی شهروندان، پاسخ مثبت دهد.

در این مقوله سعی بر این است تا ضمن تبیین مفهوم محله در ساختار شهر، به ویژگی‌های معماری محله‌ای نظیر حریمیت، نحوه استقرار، سلسله مراتب دسترسی، ویژگی‌های بصری، تباین، انطباق با محیط، شعاع دسترسی و .. بعنوان بخشی از توسعه پایدار شهری پرداخته شده و به نوعی روشهای ارتباط بصری سازگار و همگون میان فضاها را بازنمایی نماییم.

احمد دانایی نیا - کارشناس ارشد مرمت و احیاء ابنیه و بافت‌های تاریخی
مدرس دانشکده معماری و هنر دانشگاه کاشان

نشانی محل کار: کاشان - انتهای خیابان طالقانی - دانشکده معماری و هنر دانشگاه کاشان -
گروه معماری

منزل: تهران - زعفرانیه - خیابان شهید مرادنی (زاله زر) نبش کوچه جلال پلاک 57
طبق سوم:

Email: Danaei _ Nia@yahoo.com